

ZABAVA i POUKA

Barbir cara Sigismunda bio je Zagrebčanin

Zagreb je još prošlog stoljeća imao mnogo nadriliečnika, koji su se bavili puštanjem krvi, a pravi liečnici morali su stavljati pijavice

Ne samo u Zagrebu, već i diljem kulturnih zemalja Europe nalazimo već od najstarijih vremena t. z. barbire, barberius, »berberius«, njem. »Bader«, koji su osobito po kupalištima obavljali svoju barbirsku vještinu, puštajući krv, vadje-nje zubi, a ulazili i u druge kirurške zahvate i liečenja. Takvih »barbira« bilo je u Zagrebu od najdavnijih vremena. I »barbir« cara i kralja Sigismunda bio je Zagrebčanin i pratio je kralja posvuda. I velikaši imali su svoje barbire, tako je i Juraj Zrinski pod konac XVI. stoljeća imao svog barbiera Zehukovića, kojega je nadario imanjem u ribničkom kotaru. Da-što i za takve »barbire« postojali su stanoviti propisi, i oni su morali svršiti neke »škole« ili se nisu smjeli baviti liečenjem.

Godine 1824. i to 13. srpnja izdalo je ugarsko namjestničko vieće pod br. 17404. naredbu, kojom se je liečenje dozvoljavalo samo izpitanim i diplomiranim osobama, »dok« se je to strogo zabranjivalo t. z. barbirima. Unatoč tomu bilo je u Zagrebu u Gornjem gradu kao i na Kapto-lu i u Vlačkoj ulici barbira, koji su se bavili liečenjem i kirurgijom. Protiv ovih su zagrebački kirurzi Djuro Platko, Josip Valić i Franjo Rupčić podnijeli prijavu kod zagrebačke županije. Ova je 8. svibnja 1826. pozvala magistrat grada Zagneba, da budno pazi, da se naredba namjestničkoga vieća točno vrši. (Akti ark. grada Zagreba 1826 br. 1613).

Pijavice su nekad prodavali ljekarnici
Prastara je uporaba pijavica kod lieče-

nja, ali danas je već gotovo nestala. U nas je pijavica g. 1826 postala ljekarničkim predmetom. Te godine izišla je kraljev-ska odredba, da je pijavica ljekarnički predmet, i da ove imaju ljekarne držati u zalih, a tako i kirurzi, koji su daleko od ljekarna. Ustanovljene su i cijene sa sva-ku »dobru« pijavicu kroz ljeto 4 a kroz zimu 8 krajcara. Liečnici, koji su bili plaćani, imali su pijavice stavljati bolestniku siromaku besplatno, ostalim uz naplatu od 6 krajcara. Ovu kraljevsku odredbu stavi-lo je namjestničko vieće do znanja za-grebačkom magistratu 16. svibnja 1826. br. 12706. uz opazku, da se to saobći svim osobama koje se bave zdravstvom. (Ark. zagreb. Akti 1826. br. 1639). — E. L.

SREDIO:

VIKTOR MO...
ZMAJ SV. ANDRIJSKI
ZAGREB, dan 20 / 3 1944

3